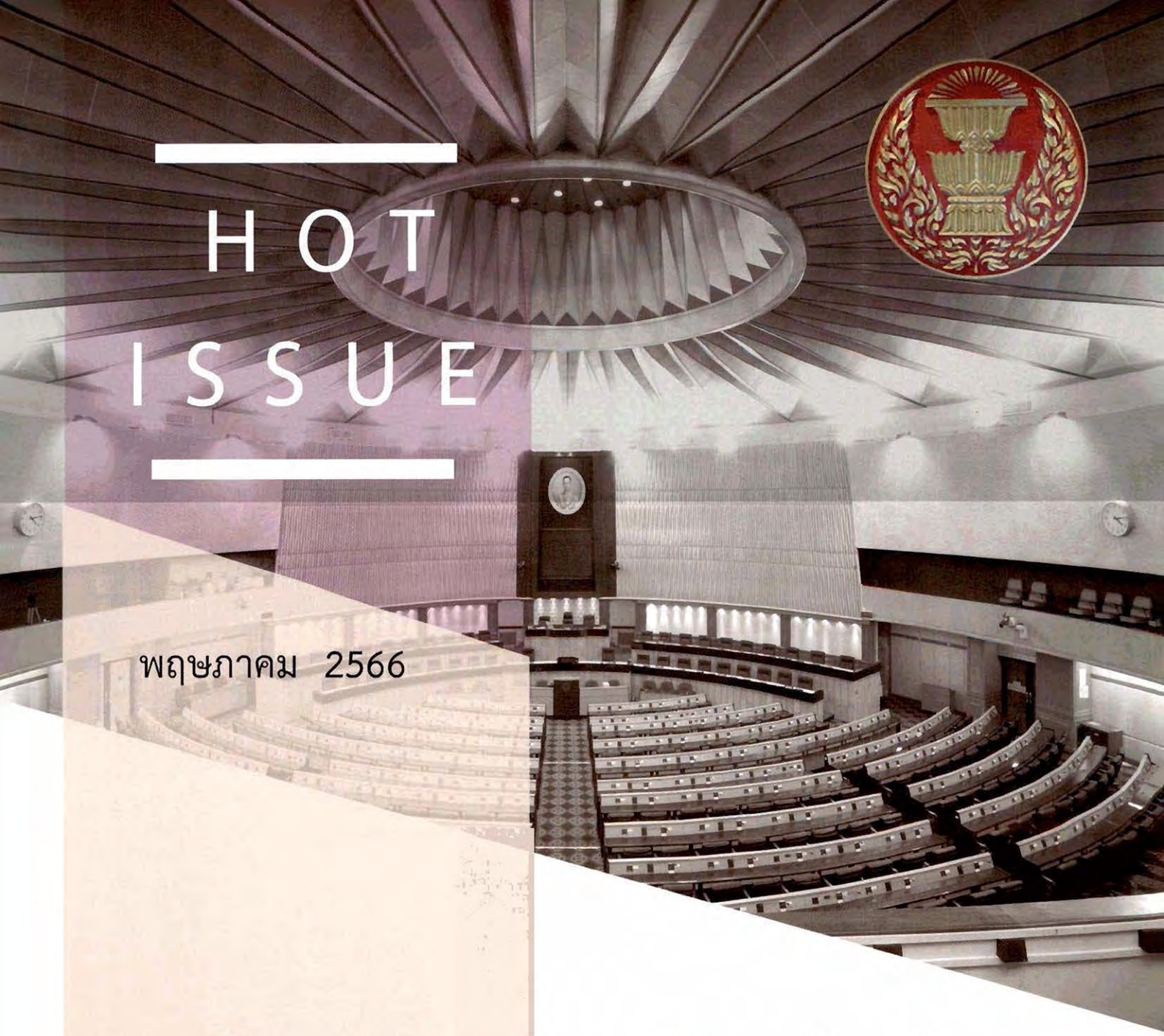

HOT ISSUE

พฤษภาคม 2566

นโยบายสลากการออมหรือหวยบำเหน็จ

สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่

https://library.parliament.go.th/

นโยบายสลากการออมหรือหวยบำเหน็จ

ภูมิพิชญ์ ยาสิทธิ์
วิทยากรเชี่ยวชาญ
กลุ่มงานบริการวิชาการ 2 สำนักวิชาการ

ปัจจุบันการจัดระบบบำเหน็จบำนาญผู้สูงอายุยังไม่ครอบคลุมกับประชากรของประเทศที่มีอยู่ก็ยังขาดความยั่งยืนทางการเงิน เพราะต้องพึ่งพาเงินภาษีของรัฐที่ต้องจัดงบประมาณมาสนับสนุนในแต่ละปีจำนวนมาก ซึ่งจะก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังของประเทศมากขึ้นและยังเป็นภาระแก่คนรุ่นหลัง ในขณะที่ประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุทำให้ภาครัฐจำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณช่วยเหลือผู้สูงอายุโดยเฉพาะผู้สูงอายุที่ด้อยโอกาส ซึ่งปัจจุบันมีการจ่ายเงินเบี้ยผู้สูงอายุให้ทุกเดือนเป็นแบบขั้นบันได โดยผู้สูงอายุที่มีอายุ 60-69 ปี จะได้รับเบี้ยยังชีพในอัตรา 600 บาท/คน/เดือน ผู้สูงอายุที่มีอายุ 70-79 ปี จะได้รับเบี้ยยังชีพในอัตรา 700 บาท/คน/เดือน ผู้สูงอายุที่มีอายุ 80-89 ปี จะได้รับเบี้ยยังชีพในอัตรา 800 บาท/คน/เดือน และผู้สูงอายุที่มีอายุ 90 ปีขึ้นไปจะได้รับเบี้ยยังชีพในอัตรา 1,000 บาท/คน/เดือน จากข้อมูลการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในปี 2564 มีผู้สูงอายุจำนวน 10,488,013 คน ได้รับเงินคิดเป็นจำนวนเงิน 79,300,151,300 บาท และตั้งแต่เริ่มโครงการจ่ายเงินเบี้ยผู้สูงอายุจากปี 2552-2564 รัฐบาลได้จ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปแล้วเป็นจำนวนเงิน 748,251,052,500 บาท และตัวเลขเงินงบประมาณแผ่นดินที่จ่ายเป็นเบี้ยผู้สูงอายุมีจำนวนสูงขึ้นทุกปี อาจส่งผลกระทบกับความเสี่ยงทางการเงินการคลังของรัฐในอนาคต ในขณะที่รัฐจะต้องจัดสรรเงินงบประมาณจำนวนมากขึ้นเพื่อมาดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งจะเพิ่มมากขึ้นตามการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประชากรไทยที่มากไปด้วยผู้สูงวัยและมีอายุขัยเฉลี่ยที่ยืนยาวมากขึ้น ดังนั้น จึงต้องมีระบบการออมขึ้นมารองรับ โดนเฉพาะการออมจากพฤติกรรมการใช้จ่ายจะช่วยบรรเทาปัญหาเรื่องของคนวัยหนุ่มสาวที่ยังขาดการวางแผนทางการเงินและมีเงินออมไม่เพียงพอสำหรับการใช้จ่ายในยามที่เป็นผู้สูงอายุ สำหรับสังคมไทยที่มีการซื้อขายตัวเลขเพื่อการเสี่ยงโชคซึ่งเรียกว่า “หวย”[1] มีทั้งถูกกฎหมายและไม่ถูกกฎหมาย เป็นการพนันเสี่ยงทายชนิดหนึ่งที่ประชาชนคนไทยนิยมซื้อกันอย่างแพร่หลายในการเสี่ยงโชคชิงรางวัล จึงมีการเสนอให้รัฐจัดตั้ง “หวยบำเหน็จหรือสลากการออม” ที่จะใช้พฤติกรรมการเสี่ยงโชคซึ่งเป็นความชอบของประชาชนส่วนใหญ่มาปรับใช้ เพื่อให้เกิดการออมจากการใช้เงินซื้อหวยอยู่เป็นประจำ ที่จะทำให้เงินซื้อหวยนั้นไม่หายไปไหนและมีโอกาสถูกรางวัลใหญ่และเลขท้าย 2 หลักและ 3 หลัก คล้ายกับการซื้อสลากกินแบ่งของรัฐบาลหรือการซื้อหวยใต้ดินทั่วไป เป็นวิธีการที่จะนำเงินจากพฤติกรรมการใช้จ่ายในการเสี่ยงโชคชิงรางวัลมาเป็นเงินออมเพื่อสร้างความมั่นคงของผู้สูงอายุในอนาคต

[1] หวย ในที่นี้หมายถึง สลากกินแบ่งรัฐบาลและหวยใต้ดิน

แนวคิดการออกสลากการออมหรือหวยบำเหน็จ

การเปลี่ยนเงินซื้อหวยให้เป็นเงินออมในระบบของการซื้อสลากการออมหรือหวยบำเหน็จ โดยใช้แนวทางในการดำเนินการตามแนวพฤติกรรมการบริโภคของประชาชน เป็นการระดมเงินออมเพื่อสะสมไว้เป็นค่าใช้จ่ายในวัยชราภาพแบบไม่ต้องบังคับ ในการดำเนินมาตรการตามแนวพฤติกรรม (Behavioral) ต้องทำการออกแบบโครงสร้างของทางเลือก (Choice Architecture) ที่จะจูงใจผู้คนให้ตัดสินใจเลือกในสิ่งที่เป็นประโยชน์กับตัวเขาหรือสังคมมากที่สุด และหลีกเลี่ยงการตัดสินใจหรือการกระทำที่ก่อให้เกิดผลกระทบภายนอกในทางลบ (negative externalities) แต่ยังคงไว้ซึ่งเสรีภาพในการเลือกกระทำที่เป็นปกติอยู่แล้ว (libertarian paternalism) ซึ่งแตกต่างจากมาตรการบังคับและควบคุม (Command and Control) ที่ทำให้ขาดความยืดหยุ่นต่อบริบทในการดำเนินชีวิตและอาจละเมิดต่อเสรีภาพในการเลือกกระทำการใด ๆ ของบุคคลโดยอิสระ มาตรการตามแนวพฤติกรรมนั้นอาจมีการบังคับทางอ้อมอย่างนุ่มนวลและแนบเนียนโดยให้คิดว่ายังมีเสรีภาพในการกระทำ (สินาด ตรีวรรณไชย, 2556.) เป็นการผลักดันมาตรการไปในทิศทางที่ต้องการกระทำให้เป็นเครื่องมือสำคัญในด้านบวกหรือเป็นการแนะนำทางอ้อมเพื่อให้เกิดผลโดยไม่เป็นการบังคับ ทั้งหมดจะเป็นการกระทำอย่างแนบเนียนและนิ่มนวลเพื่อให้ตรงกับพฤติกรรมที่ทำอยู่ และสร้างแรงจูงใจให้เกิดการออมในระดับที่เหมาะสมกับตัวเอง เพื่อหาวิธีนำเงินส่วนหนึ่งจากพฤติกรรมการใช้จ่ายของผู้บริโภคนำเข้าบัญชีที่มีไว้เพื่อการออมไว้เป็นค่าใช้จ่ายในยามที่สูงอายุ การดำเนินการตามแนวพฤติกรรม เช่น ถ้าประชาชนชอบสูบบุหรี่หรือดื่มสุรา การจ่ายเงินเพื่อซื้อบุหรี่หรือสุราควรจะมีสัดส่วนของเงินออมบวกอยู่ในราคาบุหรี่หรือสุราด้วย และถ้าประชาชนชอบซื้อหวยหรือซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ราคาของการซื้อหวยหรือสลากกินแบ่งรัฐบาลจะแบ่งเป็นเงินออมไว้ส่วนหนึ่งและถูกนำไปฝากไว้ในบัญชีการออมเพื่อเป็นบำเหน็จบำนาญในอนาคต ดังนั้น การดำเนินการโครงการสลากการออมหรือหวยบำเหน็จควรนำแนวคิดในการจัดระบบการออมตามแนวพฤติกรรม “การเสี่ยงโชค” ของประชาชนมาประยุกต์ใช้และผลักดันเป็นมาตรการออมเงินตามแนวพฤติกรรมของผู้บริโภคน่าจะเป็นแนวทางในการส่งเสริมการออมของประชาชนให้ดีขึ้น

รูปแบบของการจัดสลากการออมแห่งชาติหรือหวยบำเหน็จ

การออกสลากการออมหรือหวยบำเหน็จเป็นมาตรการที่จะนำมาปรับใช้กับพฤติกรรมการซื้อหวยให้มาซื้อสลากการออมเพื่อออมเงินไว้ใช้จ่ายในยามเกษียณ โดยมีหลักการเบื้องต้นของการจัดระบบการซื้อขายสลากเพื่อการออมที่มีรูปแบบคล้ายกับการซื้อหวยทั่วไป คือ

(1) การซื้อสลากการออมก่อนอายุ 60 จะได้รับคืนทั้งหมดตอนอายุ 60 เป็นเงินบำเหน็จหรือบำนาญแล้วแต่เงื่อนไขของการออม

(2) การซื้อหวยหลังอายุ 60 จะได้รับคืนเงินเมื่อเสียชีวิตเพื่อเป็นเงินฌาปนกิจหรือเป็นมรดกตกทอดให้กับทายาท

(3) การซื้อสลากแต่ละงวดจะมีรางวัลใหญ่และเลขท้าย 2 หลักหรือ 3 หลัก ให้ได้เสี่ยงโชคชิงรางวัลทุกงวดเหมือนกับการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล หรือจัดเป็นแบบการขายหวยที่ถูกกฎหมาย (หวยบนดิน) ที่ผู้ซื้อสามารถเลือกเลขที่ต้องการหรือเลขนำโชคที่ตนเองชื่นชอบได้ตามต้องการ

(4) การซื้อขายแบบออนไลน์ที่ผู้ซื้อสามารถซื้อหวยบำเหน็จหรือสลากการออมในรูปแบบใหม่ได้โดยการลงทะเบียนผ่านแอปพลิเคชันที่สามารถเติมเงินเข้าบัญชีได้หรือจะผูกกับบัญชีธนาคารที่ผู้ซื้อเป็นเจ้าของบัญชี ซึ่งมีระบบตรวจรางวัลให้อัตโนมัติและถ้าถูกรางวัลระบบจะโอนเงินเข้าบัญชีผู้ซื้อทันที

(5) การจัดตั้งกองทุนขึ้นมารองรับเงินที่ใช้ซื้อหวยทั้งหมดจะมีข้อมูลจัดเก็บสะสมไว้ในกองทุนการซื้อหวยบำเหน็จหรือกองทุนสลากการออม สำหรับเงินสะสมที่อยู่ในกองทุนจะมีการนำเงินไปบริหารจัดการลงทุนให้ได้ผลตอบแทนในแต่ละปี ถ้าสะสมไว้ประมาณ 30 ปีจะทำให้เงินที่สะสมไว้นั้นเติบโตเพียงพอที่จะทำให้คนที่เสียเงินไปกับการซื้อหวย “ได้เงินคืนทุกบาท” ในตอนอายุ 60 ปี

ความเป็นไปได้ในการจัดระบบสลากการออมหรือหวยบำเหน็จ

การจัดระบบการออมเพื่อเป็นบำเหน็จบำนาญผู้สูงอายุให้มีความยั่งยืนที่ไม่ต้องพึ่งพาเงินงบประมาณแผ่นดิน โดยพิจารณาถึงแรงจูงใจจากพฤติกรรมในการเสี่ยงโชคของประชาชน จะต้องจัดให้มีกองทุนประเภทหนึ่งขึ้นมารองรับการออมผ่านการขายสลากการออมหรือผ่านการซื้อหวยที่รัฐดำเนินการเพื่อลุ้นรางวัล ซึ่งจะทำให้มีรายได้เข้ากองทุนอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารจัดการให้เงินกองทุนเติบโตในระยะยาว และนำมาจ่ายเป็นเงินบำเหน็จบำนาญผู้สูงอายุซึ่งอาจจะช่วยชดเชยการจ่ายเงินให้ผู้สูงอายุแบบเดิมที่เป็นภาระทางการเงินการคลังของภาครัฐ เมื่อศึกษาข้อมูลจากงานวิจัย เรื่อง “ความเป็นไปได้ของการเปลี่ยนเงินหวยเป็นเงินออมของประชาชนในต่างจังหวัด” (2549) คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่นิยมซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลร้อยละ 38.45 หวยบนดินร้อยละ 31.61 และหวยใต้ดินมีร้อยละ 17.29 ของจำนวนที่ซื้อในรอบ 12 เดือน ถ้าหากการใช้จ่ายเงินเพื่อการเสี่ยงโชคถือเป็นวิธีการหนึ่งของการลงทุนทางการเงิน จะพบว่ามีผู้ซื้อหวยทั้ง 3 ประเภทโดยรวมสูงถึงร้อยละ 87.35 ของจำนวนผู้ที่นิยมลงทุนเสี่ยงโชคทั้งหมด และมีจำนวนเงินที่ใช้ในการซื้อหวยและสลากกินแบ่งรัฐบาลเฉลี่ยประมาณปีละ 6,425.01 บาท/คน/ปี หรือ 535.42 บาท/คน/เดือน (ตารางที่ 1) ในการซื้อหวยนั้นพบว่าไม่เคยถูกรางวัลในรอบ 1 ปี มีถึงร้อยละ 65.90 (ตารางที่ 2) ทำให้สูญเสียเงินไปกับการซื้อหวยในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก ดังนั้น จากพฤติกรรมการซื้อหวยมีบทบาทมากต่อการใช้จ่ายเพื่อการลงทุนที่คาดหวังว่าจะได้ถูกรางวัลของประชาชนคนไทย ถ้าหากรัฐบาลสามารถเปลี่ยนเงินจากการซื้อหวยมาเป็นเงินออมแทนที่จะปล่อยให้เงินที่ประชาชนนำไปซื้อหวยนั้นสูญเปล่า เงินจำนวนนี้น่าจะเป็นเงินเก็บออมเพื่อการใช้จ่ายในอนาคตเป็นหลักประกันรายได้ให้กับผู้สูงอายุที่จะมีเงินจำนวนหนึ่งไว้ใช้จ่ายในตอนชราภาพ

ตารางที่ 1 จำนวนเงินที่ใช้ในการซื้อหวยโดยเฉลี่ย

เงินซื้อหวยโดยเฉลี่ย	เฉลี่ย	
	บาท/คน/ปี	บาท/คน/เดือน
ซื้อหวยใต้ดิน	5,030.36	419.20
ซื้อสลากกินแบ่ง	4,187.53	348.96
ซื้อทั้งหวยใต้ดิน และสลากกินแบ่งรัฐบาล	9,097.91	758.16
เฉลี่ยเงินซื้อหวยใต้ดินและ สลากกินแบ่งรัฐบาล	6,425.01	535.42

ที่มา: พรเพ็ญ วรสิทธา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ตารางที่ 2 การแสดงสัดส่วนของผู้ถูกรางวัลจำแนกตามความถี่ที่ถูกรางวัลในรอบ 1 ปี

ความถี่ในการถูกรางวัล	ร้อยละ
ไม่เคยถูกรางวัล	65.90
ถูก 1 ครั้ง	20.15
ถูก 2 ครั้ง	8.66
ถูก 3 ครั้ง	3.09
ถูกมากกว่า 3 ครั้ง	2.20

ที่มา: พรเพ็ญ วรสิทธา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

การใช้เงินจากการซื้อหวยให้เป็นเงินเก็บสะสมสามารถทำได้เพราะการซื้อหวยเพื่อชิงรางวัลไม่ใช่ระบบ zero sum game ที่จำนวนเงินที่จ่ายให้กับผู้ถูกรางวัลจะเท่ากับจำนวนเงินของผู้ไม่ถูกรางวัลที่ต้องมีได้กับเสียเท่ากันจนไม่เหลือเงินเป็นกำไรของผู้จัดการ แต่การซื้อขายหวยนั้นทำให้มีรายได้จากการขายที่จะถูกแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ เป็นเงินรางวัลสำหรับผู้ถูกรางวัล เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ และส่วนที่เหลือคือเงินกำไรจากการขายหวย สำหรับการคืนเงินซื้อหวยที่ผู้ซื้อสูญเสียเงินไปกับการซื้อหวยนั้นเงินในส่วนที่เป็นกำไรจากการขายหวยน่าจะเก็บเป็นเงินสะสมของประชาชนที่ควรจะแปลงเป็นเงินออมในอนาคตมากกว่าจะเป็นรายได้ของกองสลากกินแบ่งรัฐบาลหรือของเจ้ามือหวยเถื่อน ทั้งนี้ ถ้าหากวิเคราะห์ถึงการจัดสรรเงินรายได้ในการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลในปัจจุบันที่ใช้เป็นแนวดำเนินงานทางการเงินตามพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. 2517 มาตรา 22 (แก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562) ที่กำหนดการจัดสรรเงินได้ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลโดยแบ่งเป็นเงินรางวัลร้อยละ 60 เป็นค่าใช้จ่าย

ในการบริหารจัดการประมาณไม่เกินร้อยละ 17 และไม่น้อยกว่าร้อยละ 23 ให้เป็นรายได้แผ่นดิน ซึ่งการจัดสรรเงินส่วนนี้จะเป็นเงินกำไรเพื่อให้รัฐนำไปใช้ในการบริหารและพัฒนาประเทศ

จากข้อมูลข้างต้นถ้านำมาวิเคราะห์ตัวเลขการซื้อหวยของคนไทยที่ซื้อหวยโดยเฉลี่ยคนละ 6,425 บาทต่อปี ถ้าทำการซื้อหวยเป็นเวลาประมาณ 30 ปีจะมีการใช้เงินซื้อหวยเท่ากับ 6,425 x 30 = 192,750 บาท จำนวนเงินส่วนนี้ถ้าเปลี่ยนมาซื้อสลากการออมหรือหวยบำเหน็จเพื่อที่จะทำการคืนให้กับผู้ซื้อหวยเป็นเงินบำเหน็จบำนาญในตอนที่เป็นผู้สูงอายุได้หรือไม่และจะคืนได้ในจำนวนเท่าใด เมื่อนำข้อมูลการซื้อหวยของคนไทยโดยเฉลี่ยคนละ 6,425 บาทต่อปีมาวิเคราะห์ตามโครงสร้างการบริหารจัดการเงินรายได้ของการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลที่แบ่งเงินเป็นเงินรางวัลร้อยละ 60 ค่าบริหารจัดการร้อยละ 17 ที่เหลือจะเป็นเงินกำไรร้อยละ 23 ถ้าวิเคราะห์จากข้อมูลการใช้เงินซื้อหวยของคนไทยโดยเฉลี่ยจำนวน 6,425 บาทต่อปีเงินจำนวนนี้จะต้องถูกใช้เป็นเงินรางวัลสำหรับผู้ถูกรางวัลร้อยละ 60 และหักเป็นค่าบริหารจัดการร้อยละ 17 รวมเป็นต้นทุนในการดำเนินการออกสลากร้อยละ 77 หรือคิดเป็นจำนวนเงินต้นทุนดำเนินการเท่ากับ 4,974 บาท ที่เหลือจะเป็นกำไรจากการขายร้อยละ 23 หรือคิดเป็นจำนวนเงินจะเท่ากับ 1,477 บาท ซึ่งเงินที่เหลือจำนวน 1,477 บาท เก็บสะสมไว้เป็นเงินออมของผู้ซื้อหวยในทุกปี และมีการนำไปบริหารจัดการลงทุนให้ได้ผลตอบแทนไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ต่อปี (อ้างอิงดอกเบี้ยจากตราสารหนี้เอกชน เดือนเมษายน 2566) เป็นเวลา 30 ปี ในการคาดคะเนจำนวนเงินที่คาดว่าจะได้ในอนาคตสามารถหามูลค่าของจำนวนเงินมวลรวมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (Future Value of Annuities: FVA) โดยหามูลค่าที่เกิดจากอัตราร้อยละของผลตอบแทนในแต่ละปีที่มีการทบต้นทบดอกเพิ่มขึ้นตามช่วงเวลาในอนาคต (Future Value Interest Factor of Annuity: FVIFA) โดยใช้สูตรการคำนวณมูลค่าเงินที่เพิ่มขึ้นในอนาคตจากร้อยละที่ได้รับผลตอบแทนในแต่ละปีตามระยะเวลาที่ได้ทำการลงทุน ดังนี้

$FVA_n = A\ [FVIFA_{k,n}]$

$FVIFA_{k,n} = \{(1+k)^n-1\}/k$

FVA_n คือ จำนวนเงินโดยรวมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

$FVIFA_{k,n}$ คือ อัตราผลตอบแทนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

A คือ เงินเก็บสะสมในแต่ละปี (เงินที่ซื้อหวยในแต่ละปีที่ได้หักต้นทุนการดำเนินการแล้ว)

k คือ ร้อยละของผลตอบแทนที่จะได้ในช่วงระยะเวลาที่สะสม

n คือ จำนวนปีที่เก็บสะสมเงินในการลงทุน

ถ้านำเงินสะสมจำนวน 1,477 บาทต่อปี นำไปบริหารจัดการลงทุนให้ได้ผลตอบแทนประมาณร้อยละ 5 ต่อปี เป็นเวลา 30 ปี จะมีมูลค่าเท่ากับ

$FVA_{30} = 1{,}477[\{(1+5\%)^{30}-1\}/5\%]$

$= 1{,}477[66.44]$

$= 98{,}131.88$

ดังนั้น มูลค่าจำนวนเงินโดยรวมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (Future Value of Annuities: FVA) ที่ได้จากการนำเงินสะสมจำนวน 1,477 บาทต่อปี ไปทำการบริหารจัดการให้มีผลตอบแทนประมาณร้อยละ 5 ต่อปี เป็นเวลา 30 ปี จะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 98,131 บาท ถ้าบริหารจัดการให้มีผลตอบแทนประมาณร้อยละ 7 ต่อปี เป็นเวลา 30 ปี (1,477 x 94.46) จะมีมูลค่าเพิ่มขึ้นเท่ากับ 139,517 บาท ถ้าบริหารจัดการให้มีผลตอบแทน

ประมาณร้อยละ 8 ต่อปี เป็นเวลา 30 ปี (1,477 x 113.28) จะมีมูลค่าเพิ่มขึ้นเท่ากับ 196,854 บาท หรืออีกกรณีหนึ่งถ้ามีการแบ่งสัดส่วนรายได้ที่เป็นเงินรางวัลให้ลดลงเหลือร้อยละ 55 ปรับค่าบริหารจัดการให้เหลือร้อยละ 12 ก็จะทำให้มีส่วนที่เหลือเป็นเงินสะสมเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 33 ถ้าคิดเป็นเงินก็เท่ากับ 2,120 บาท (6,425 x .33) และเงินสะสมจำนวน 2,120 บาทต่อปี ถ้านำไปบริหารจัดการให้ได้ผลตอบแทนประมาณร้อยละ 7 ต่อปี เป็นเวลา 30 ปี จะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 200,255 บาท (2,120 x 94.46) ทั้งนี้ จำนวนเงินสะสมที่เพิ่มขึ้นในอนาคตจะมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับจำนวนการใช้เงินซื้อหวย ระยะเวลาที่ทำการสะสม และความสามารถในการบริหารจัดการเงินของผู้บริหารกองทุนว่าจะมีประสิทธิภาพมากน้อยแค่ไหน

บทสรุปและความเห็นของผู้ศึกษา

โครงการสลากการออมหรือหวยบำเหน็จที่เป็นการจัดระบบการออมตามแนวพฤติกรรม “การเสี่ยงโชค” ของประชาชนที่สูญเสียเงินไปกับการซื้อหวยในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก ซึ่งการทำนโยบายสลากการออมหรือหวยบำเหน็จที่จะนำเงินส่วนนี้มาเป็นเงินออมเพื่อให้เป็นเงินบำเหน็จเมื่อเข้าเกณฑ์เป็นผู้สูงอายุ เพื่อจะทำให้จำนวนเงินซื้อหวยที่เสียไปทั้งหมดไม่สูญเปล่า จากการสำรวจข้อมูลการซื้อหวยของคนไทยโดยเฉลี่ยคนละ 6,425 บาทต่อปี ถ้าซื้อเป็นเวลา 30 ปี จะเสียเงินไปจำนวน 192,750 บาท ซึ่งเงินส่วนนี้จะทำการคืนให้กับผู้ซื้อหวยในตอนที่เป็นผู้สูงอายุ หรือตอนอายุ 60 ปีขึ้นไป ได้หรือไม่ จากการวิเคราะห์สรุปได้ ดังนี้

1. การใช้เงินซื้อหวยของคนไทยโดยเฉลี่ยประมาณ 6,425 บาทต่อปี เมื่อหักต้นทุนทั้งหมดแล้วจะเหลือเงินสะสมร้อยละ 23 หรือคิดเป็นจำนวนเงินจะเท่ากับ 1,477 บาท ซึ่งเงินจำนวนนี้จะถูกเก็บสะสมไว้ทุกปีและมีการนำไปบริหารจัดการลงทุนให้ได้ผลตอบแทนไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ต่อปี เป็นเวลา 30 ปี จะมีมูลค่าเพิ่มขึ้นจำนวน 98,131 บาท ซึ่งยังไม่เท่ากับเงินที่สูญเสียไปกับการซื้อหวยตลอดระยะเวลา 30 ปี จำนวนเงิน 192,750 บาท แต่สามารถจ่ายคืนได้เพียงครึ่งหนึ่งของจำนวนเงินซื้อหวยที่เสียไป

2. ถ้าทำการบริหารจัดการให้มีผลตอบแทนประมาณร้อยละ 8 ต่อปี เป็นเวลา 30 ปี เงินสะสมจะมีมูลค่าเพิ่มขึ้นเท่ากับ 196,854 บาท ก็จะทำการคืนเงินที่เสียไปกับการซื้อหวยทั้งหมดได้ครบจำนวน

3. ถ้ามีการปรับสัดส่วนรายได้ที่แบ่งเป็นเงินรางวัลให้ลดลงเหลือร้อยละ 55 และทำการลดต้นทุนการบริหารจัดการให้เหลือร้อยละ 12 โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยบริหารจัดการ ก็จะทำให้มีส่วนที่เหลือเป็นเงินสะสมเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 33 ถ้าคิดเป็นจำนวนเงินก็เท่ากับ 2,120 บาท (6,425 x .33) เงินสะสมจำนวน 2,120 บาทต่อปี ถ้านำไปบริหารจัดการให้ได้ผลตอบแทนประมาณร้อยละ 7 ต่อปี เป็นเวลา 30 ปี จะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 200,255 บาท ก็จะทำการคืนเงินที่เสียไปกับการซื้อหวยทั้งหมดได้ครบจำนวน

ดังนั้น การดำเนินนโยบายสลากการออมหรือหวยบำเหน็จที่จะทำการคืนเงินให้กับผู้ซื้อหวยที่สูญเสียไปได้ครบเต็มจำนวนเพื่อเป็นเงินบำเหน็จเมื่อเป็นผู้สูงอายุได้หรือไม่ จะขึ้นอยู่กับความสามารถในการนำเงินไปบริหารจัดการลงทุนให้มีผลตอบแทนประมาณร้อยละ 8 ต่อปี หรือจะต้องทำการปรับสัดส่วนการจ่ายเงินรางวัลให้ลดลงเหลือร้อยละ 55 ของรายได้ และลดค่าบริหารจัดการให้เหลือร้อยละ 12 โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้าดำเนินการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ก็จะทำให้เงินของผู้ซื้อหวยเหลือเป็นเงินสะสมรายปีเพิ่มขึ้น เมื่อนำไปบริหารจัดการให้มีผลตอบแทนประมาณร้อยละ 7 ต่อปี ก็จะทำการคืนเงินให้กับผู้ซื้อหวยที่สูญเสียไปทั้งหมดได้ครบเต็มจำนวน

บรรณานุกรม

พรเพ็ญ วรสิทธา. (2555). **โครงการศึกษาความเป็นไปได้ของการเปลี่ยนเงินหวยเป็นเงินออมของประชาชนในต่างจังหวัด**. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

พรรณุภา ธุวนิมิตรกุล. (2561). **การวิเคราะห์กระแสเงินสดทอนค่า (Discounted Cash Flow Analysis)**. สืบค้น 20 เมษายน 2566 จาก https://www.tbs.tu.ac.th/wp-content/uploads/2018/08/FN201-1-61-T04-Discounted-Cash-Flow-Analysis-68pgs-6hrs-Revised-July2018.pdf

“พระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562” (22 พฤษภาคม 2562). **ราชกิจจานุเบกษา,** เล่ม 136 ตอนที่ 67 ก, น. 96-102.

สินาด ตรีวรรณไชย. (25 สิงหาคม 2559). **เศรษฐศาสตร์พฤติกรรม:แนวคิดและการประยุกต์**. สืบค้น 20 เมษายน 2566 จาก https://sinadworld.com/เศรษฐศาสตร์พฤติกรรมกับนโยบายการเมือง-29634eb18a05

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (7 พฤษภาคม 2566). **ตราสารออกใหม่**. สืบค้น 9 พฤษภาคม 2566 จาก https://market.sec.or.th/public/idisc/th/Product/NewProduct